

CSILLAG BALÁZS

Másnap

- Ez nem akar emelkedni.
- Nem hőlégballon ez, hogy emelkedjen!
- Jó, de kelni se akar.
- Miért... aludt eddig?
- Józsi, cseszd meg, nem vagy vicces.
- Ötlet? Ezt kidobni, újat csinálni?
- Normális vagy? Amennyi idő meg alapanyag ebben benne van, én ezt ki nem dobom. Fél napot dolgoztam rajta. Már csak az előkészület egy teljes hét volt.
- Ja, és látod, hogy annak az előkészületnek nincs semmi értelme, mert nem akar emelkedni.
- Mondom, hogy nem hőlégballon!
- Jó. Nem az. Mekkora kéne nőnie?
- Kétszer ekkora.
- Mennyi idő alatt?
- Két óra. De szinte azonnal látni kellene a hatást.
- Mennyi ideje már?
- Három órája.
- Mekkora volt?
- Ugyanekkora.
- Kezdd előlről!
- Józsi, Aranka itt lesz este nyolcra. Délután 4 van. Ezt már nem kezdem előlről. Valamit fel kell mutatnom, különben nem lesz elégedett.
- Na jó, Béla. Bassz bele egy csomag élesztőt, attól megnő, lapítsd ki pizzává, rakd meg kolbással, gombával, szalámmal, az amúgy is inkább randi-kaja. Francért kellett neked a rusztikus kovászos kenyérbe belefognod! Rácsesztél, imprózz egyet, majd lesz belőle valami.

JUHÁSZ KORNÉLIA

A költői virtus és a vámpír találkozása

Helyszín: a szürkületben egy padon ül a vámpír lehajtott fejjel. Tenyereit tarkójára szorítja, úgy sóhajtozik. Kissé bicegő, görnyedt alak siet mellé.

Renfield: Gazdám, gazdám, hogy sikerült a vadászat? Megkóstolta? Valóban olyan?

Vámpír: Ah! *(Csüggedten, de ugyanabban a pózban)*

Renfield: Gazdám, hát nem ízlett? Nem olyan, mint elképzelte? Semmi tokaji aszú zamat?

Vámpír: Nem. *(Ugyanabban a pózban)*

Renfield: Sajnálom, gazdám. Úgy sajnálom... *(Imitálja a vámpír testhelyzetét, miközben fel-feltekinget urára, majd hirtelen felpattan, és ugyanolyan lelkesedéssel mondja tovább)* Akkor utazunk tovább? *(Feljebb húzza kopott kabátját, ránéz a csuklójára)* Mindjárt hajnalodik! Béreltem egy kisteherautót, abban kényelmesen elfér minden. Anyaföld, koporsó, a személyes kincsei... Még a kedvenc patkányát is beköltöttem! Jöjjön, Gazdám, azt hallottam, van olyan bor, hogy egri bikavér. Talán, ahol azt isszák...

Vámpír: *(Talpra ugrik, majd teátrálisan)* Hagyj békén! Hagyj elpusztulni!

Renfield: Gazdám, hát annyira rossz volt?!

Vámpír: *(Teátrális stílusban)* Még annál is rosszabb!

Renfield: *(Izgatott remegéssel)* Rosszabb?

Vámpír: *(Továbbra is teátrálisan)* Rettenetes volt!

Renfield: Rettenetes? Karóval támadtak rád? Fokhagyma? Szentelt víz? Mák? Valami ősmagyar démonűző praktika?

Vámpír: Ahhh! *(Visszarogy a padra)*

Renfield: Mi történt?

Vámpír: Az egész úgy volt, hogy... Sötét volt. *(Fények halványodnak)* Nagyon sötét! *(Teljes sötétség borul a helyszínre)* De mindent hallottam: a trolik zúgását, autók túl-kölését, emberi lények hangját *(Hang a távolból: Meguntad az életed, geciszájú?),* a szél suhogását.

(Visszajön a fény. A vámpír és a szolgája a helyszín szélénél állnak) Egy férfi ült a padon. Odamentem... de nem is. *(Visszamegy szolgája mellé, majd a legteátrálisabb formájában vonul a férfi elé)* Odamentem és így szóltam: KISZÍVOM A VÉRreedeet!

Férfi: Azt már szívjak évszázadok óta. Sorszámot?

Vámpír: *(Megtorpan)* Hát én MOST fogom!

Férfi: Ráérünk arra még... *(Szarkasztikus kuncogás)*

Vámpír: Rettegj, halandó...

Férfi: Fenyegetsz? Fenyegetsz?! Ismételt fizetési felszólítást igazoló nyomtatvány van-e nálad? Pecsét? Megvan?!

Vámpír: *(hátrál egy lépést)*

Férfi: Harapj meg! HARAPJ MEG! Háromszor haraplak vissza!

Vámpír: *(Hátrál még egy lépést)*

Férfi: Tudod? Tudod te?! Tudod te, milyen volt Trianon, ötvenhat? Tudod te, milyen félni? Sejted te egyáltalán, milyen magyar költőnek lenni? Éhezni? Szagoltad már a semmit?

Vámpír: Tudod mit? Hagyjuk...

Férfi: Nem, NEM adhatod fel! Gondolj Petőfire, Széchenyire, a múlt nagyjaira! *(Feltárja a nyakát a vámpír előtt, majd felsóhajt)* Több is veszett Mohácsnál.

(A helyszínen elsötétül, majd mire ismét fénybe borul, a férfi eltűnik, és ismét a vámpír és szolgája ülnek a padon.)

Vámpír: Ennyi... Ittam.... És most már értem... Érzem a sötétet, a reszketést az üveglapok mögött, a létbizonytalanság sikamlós kínját, a remegő idegek végén izzó határvidékérzetet. Oh, szolgám, hontalan vagyok! Szabadságért folyamodó nagyúr. Én és sok ének közt csapongva sajogva.... Csak a hajnalt várom...

Renfield: *(Arca felragyog)* Már értem! Most fokozottan kell a gyakorlatias, agresszív biztatás. *(Lendületesen leüti gazdáját)* Buzog benned a magyaros kortárs költővirtus! Majd elmúlik gazdám, ne félj! *(Felnyalábolja a vámpírt és viszi)*. Majd kitisztul...

JANCSÓ PÉTER

A villa titka

A sárgaszőrű kutya unottan emelte fel a fejét, amikor beléptünk a tágas, de rendetlen udvarba. Nemcsak a kánikula miatt nem törődött velünk, hiszen földi életének első évtizedében maga is rájött, hogy tolvaj véletlenül sem tenné be a lábát az ódon villába, nincs ott semmi lopásra érdemes.

A küszöböt átlépve egyből megcsapott a romlás szaga. A penész sem tegnap költözött be ide. Az áporodott szagú, mocskos falú bálterembe a banya vezetett be, aki házvezetónőnek adta ki magát, de alkalmasabb lett volna gyerekek ijesztgetésére, lévén a házvezetés fogalmát meglehetősen plasztikusan kezelte – rend és tisztaság legfeljebb véletlenszerűen jelent meg a villa bármely szegletében.

A bálterem közepén hatalmas asztal volt, rajta penész- és zsírfoltos abrosz, a család büszkesége, még Mária Terézia adta egykori szeretőjének – tőlük lopta el a

villa építtetője, Marie Antoinett d'Orléans barones, aki messze földön híres bájait közkinccsé téve harácsolta össze vagyonát és címét a monarchia végnapjaiban.

Mintha a villa is ennek a léha életmódnak a fizikai valóságba való beleerősökölása lenne, már-már parázna barokkossága, gipszből készült szoborreprodukciók torzói mind a parfümmel gazdagon meglocsolt száraz tehénszart juttatják az ember eszébe.

És tudjuk jól, amilyen a ház, olyan az ura. A mocskos asztalon egy mocskos báróivadék hevert saját hányásába fulladva.

– Mióta fekszik itt? – a banya csak megvonta a vállát, láthatóan nem vette a lelkére, hogy egykori kenyéradója már a pokolban osztogatja a parancsokat.

– Akkor azt árulja el, hogy mi történt!

A vénasszony krákogott egyet, és a holttest felé bökött görbe ujjával.

– Az ördöggel kurválkodott, most magával vitte Szodomába.

Gyanítom, hogy az ördög ez esetben inkább a hétfogásos, zsíros vacsora valamelyik főztjében manifesztálódott, és nem a patás kísértő, sokkal inkább a telítetlen zsírsavak és a koleszterin felelős a rossz hírű asszonyosság kimúlásáért.

Gumikesztyűt húztam és hátradöntöttem a hullát a székben, hogy jobban szemügyre vehessem az arcát. Gyilkossági nyomozóként eltöltött éveim alatt láttam már néhány csúnya dolgot, de ez a nő életében is ronda látvány volt, halálában pedig egyenesen gusztustalan. A beesett, csontos arc fel volt puffadva, ételmaradékok ragadtak rá, és a legyek egyfajta szentségtelen glóriaként köröztek a feje felett. Zsíros, ősz haja olyan fokú ápolatlanságról tanúskodott, amilyet csak a sikkátorok mélyén élő heroinfüggők hulláinál látni.

A társam, Szancsó elhányta magát a szagtól, én hálát adtam a sorsnak, amiért nyolc éve azt a Mazdát küldte az utamba, akinek részeg sofőrje a helyszínen meghalt, én pedig koponyasérüléséből felépülve megszabadultam az olyan felesleges érzékszerveimtől, mint a szaglász és az ízlelés. Ez most kapóra jött.

A halál okának első ránézésre a fulladást mondanám, de valami nem stimelt. Az első intő jel a bárónő bal szemgödréből kikandikáló Habsburg-címeres ezüstvilla volt. A másik az, hogy a bárónőnek hiányzott a fél koponyája és kivájták agyának azon féltekéjét is.

A banya ekkor előcsoszogott a konyhából egy lábassal a kezében.

– Villával vagy kanállal eszik a pörköltet?

BESE BERNADETT

Kiállítás

Egy művész feleségének lenni igazi átok, még ha a látszat sokszor mást is mutat. Horgonynak lenni egy héliumos lufi mellett, ami a szél kénye-kedve szerint röpköd fel-alá, egyáltalán nem hálás feladat. Fiatalon még hízelgő; van valami magasztos és érzéki dolog abban, hogy egy festő a múzsájává választ minket. Elhisszük, hogy van bennünk valami egyedülálló, ősi, tiszta nőiség, ami már évszázadok óta vonzza a művészeket. De ha annyira szerencsétlenek volnánk is, hogy véglegesen velünk marad imádottunk, a múzsalét csak időszakos, hamarosan úgymint unalmassá és csúnyává válunk számára. Mindig lesznek mások, és rémisztő, hogy milyen könnyen lecserélhetők vagyunk. Nyugtathat a tudat, hogy mindig hozzád jön haza, de amikor ott állsz a férjed kiállításán egy női akt előtt, ami nem téged ábrázol, gyűlölni kezded a férfit, a nálad fiatalabb új nőt, de leginkább saját magadat. Picasso második felesége jut az eszedbe. Kedved lenne hozzá hasonlóan golyót repíteni a fejedbe, hogy az agyvelőd befedje a vásznat, és eltakarja a nő *micsodáját*.

Nincs annál hányingerkeltőbb, mint amikor egy huszoneves riheronggyal pózol a csajról készült akt előtt. A sajtó persze zabálja. De hogy ne érhesse szó a ház elejét, természetesen mindezek ellenére mindenki tisztában van az igazsággal, így neked is kötelező megjelened és „támogatnod” a férjed. Így, közel az ötödik x-hez sincs mit szégyellned: jól tartod magad, bármelyik huszonevessel versenybe szállhatnál, kivéve a művészúrnál. Gyors fejszámolást végzel, a 23 évnyi házasság alatt nagyjából 40 kiállításon vettél részt, az első ötnek te voltál a sztárja, aztán még úgy öt alkalommal tartotta magát, „új zsánert” keresett, de aztán visszatért a női bájakhoz. Akárhogy is számolod, barátok között is legalább huszonöt megnyitón kellett végignézned, ahogyan egy pipi mellett vigyorog. A legjobb éveidet áldoztad arra, hogy neki karrierje legyen, otthont és stabilitást teremtettél, hogy alkotni tudjon, menedzselte a kiállításokat, az aukciókat. És mindezt miért? Szerlemből. Hiúságból.

Beveszed magad a női mosdóba, felfrissíted a sminked, kijavítod a rúzsod, hiszen már a harmadik pohár pezsgő után elmosódott kicsit. Hirtelen felindulásból leveszed a ruhád. A tükörben végigfut a tekinteted magadon, majd ledobod a melltartód is, kilépsz a bugyidból, a vörös rúzsoddal a melled felé írod, hogy „első”, és magabiztosan kisétálsz a magassarkúdban. Az ötlet már régen motoszkál az agyadban, de eddig nem volt bátorságod megtenni. Sokan szájukhoz kapnak, lesütik a tekintetüket, sőt van, aki elfordul, mások pedig tátott szájjal bámulnak. Anélkül, hogy különösebb figyelmet szánna a közönségedre, férjedhez tipegsz, majd egy csókot nyomsz az arcára. Kár, hogy a fotósok annyira lefagytak, hogy

elfelejtettek kattogatni. Ezután visszamész a mosdóba a ruháért. Hűvös van odakint.

Pár perccel később, amikor már az autóban ülsz és hazafelé vezetsz, érkezik meg az sms a férjedtől: „Szuper vagy, aranyom! Leesett az álluk, viszik a képeket, mint a cukrot. Amire felkelsz reggel, otthon leszek. Puszi”. Ekkorra lettél biztos benne, hogy másnap beadod a válókeresetet.

